

« عثمان زاده تائب » ه دائر

« علی جانب » بکک بو جلد مزده مندرج « عثمان زاده تائب » حقنده کی قیمتلی مقاله سنه بر لاحقه اولوق اوزره اخیراً الله کچن بر قاچ وثیقہ یی نشر ایتمک ایستهرم. بونلردن بریسی اونک مشهور « ثاقبیه » سیدر که، جانب بک مقاله سنیده - « راضتد کره سی » ندن نقلاً - بالذات « تائب » کده بونی کنندی اثری اولارق قبول ایتمدیکنی سویلیبور. « ثاقبیه »، اودورک معروف شاعر لرندن اولوب بعض رجالک معیتنده دیوان افندیکی خدمتنده بولونورکن ۱۱۲۹ ده وفات ایدهن « ثاقب مصطفی » افندی حقنده [ترجمه حالی سالم و صفائی تذکره لرنده] تائبک یازدینی هجو آمیز بر منظومه در :

دیدیلر سخره بزم قرال ملک اسوجدر
همان کویا مجسم صورت بخانه بچدر
فقط یاننده نقصانی چلیبا ایله بر بچدر
النده بر سخر ف نسخه وار نامی کی بچدر
بویجه خلعت شایسته انجق کهنه بروجدر
دیمش سن که غدا مز نوش دار وایله امل بچدر
که افرنجک غداسی مار ماهی ایله ینک بچدر
تزرک داخی مذاق کده مرهای هدلی بچدر
بهی کافر وجودک کی کارک جمله معوجدر
قرالم آل کسری پور رسم نسل ابر بچدر
که اولداخی عجیب الطور بر اعجوبه کوس بچدر
خباتنده سکا غالب فقر ده سنندن اعوجدر
دیدي آکانصیحت بعد ازین یهوده بر بچدر
انی قتل ایلک مانند اجر روزه و بچدر

سنک احوالکی ثاقب کلنلردن سوال ایتم
باشنده آفتابه آرکه سننده جامه رومی
بساط عشرت و آلات ترسانی مهیادر
امارات مسلمانیدن انده نسنه یوق انجق
یراشوری سکا فستان زرین باف افرنجی
مباهات ایلیوب مکتوب مشحون العیوب کده
بهی دیوانه بو بشکی خیالیدر بیلور هر کس
ولی کریمی الفت شویله تلخ ایتش دماغک کیم
دوشری شانکه امید دولته فرنک اولوق
سکا تمیزی بو بهمت که بزمش سن قصیده کده
سکا نم البدل بر شاعر بد کوظهور ایتمدی
قواره حقه سی یر قوقله سیدر اسم میمونی
سنک احوالکی نقل ایتم اجالاً اکابر کون
اگر تجدید ایمان ایلیوب انصافه کلزسه

آ کلاشیلور که « ثاقب » ، « دمیر باش شارل » ک تورکیایه التجاسی اثناسنده ،
رجالدن برینک معیتنده دیوان افندیسی اولارق اسوه چ قرانک یاننده بولونمش اوکا
- « ثاقبیه » وزن وقایه سننده - بر قصیده ده یازمشدر . ینه بو منظومه « ثاقب » ک هم
قانبور هم ده ندیم و ظریف مشرب اولدیغنی کوسه تر مکده در که ، « سالم تذکره سی » -
نده کی « قلم مزبورک دقایق حقایقی تعلم و اشتغاله بار مشقت کی احتمال ایلدکلری

قد خمشکته لرندن استدلال اولونمق ظاهر حال و جمعیت فکر دقیق لرینه شکل اعجبوبه نملاری دالدر . الحاصل اقرانی میانه سنده بر مرد خوشخرام و ذات ملاحت نشارلری نمک مجلس ارباب عز و احتشام ایدی « قیدی ده بونی تأیید ایتمکده در .

« ثاقب » ، عثمان زاده نك بو منظومه سنه عین طرزده مقابله ایتمشدر :

سرادك صحبت بزم قرال ملك اسوجدر
اینامه آكه اول كافر فقرده سندن احوجدر
بیوك لطیف سكا زنارددر كاسك یا بر مجدر
سكا خلقك قلوبن ییقامق چون روزه و مجدر
کین میخانه سی رشك آور میخانه مجدر
بونکنده رونق سز مجلسی صهبا و ینک مجدر
دیمش سنکم ترك رشك مرهای هلیک مجدر
که امر دینده قنقی نسخه نك نای کییک مجدر
پدرمانده کهن بر قطنی یا بر کهنه بر وجدر
سكا نولدی هله اول معوجك هرکاری معوجدر
مکلف بر اغادر بندوکی خر اولده کوکچدر
مرید شیخ آیدین دده در شیمدی متوجدر
که اول بر شاعر دریادل و بیقیدوی لچدر

سنك عثمان افندی زاده بو اوردویه کلیکدن
قرالک واریسه کوش ایلك اسراف و تبذیرک
ضیقین بل باغلامه احسانه ایمان زو کوردیدر
اگر دیرسك غزادر مقصدم دون بو هوسدن کیم
غرض طرح بساط عشرت اتمکسه ستانبولک
هان بالیوزلرین ترتیب بزمک کورقناعت ایت
دماغك وار ایسه تلخ ایشدر حنظل زکام
هله جهل مرکب اولدیگ بوندن عیان اولدی
قدیمی دون همت اسکیچی سن اولسه ده لطفك
مکر ثاقب کی دولت امیدى سنده مضمردر
براقش شاعریت دعوی بیهوده سن شیمدی
باشنده افتابه دیو اسناد ایتدیك محضا
نه حاصل آتی هجو ایتمکه تشهیر ایتهدن یجا

« ثاقب » ک ، « عثمان زاده » نك بلا سبب هجومه حد تلنمکه برابر ینه اعتدالی ایجه محافظه

ایتدیکی ، دارغین فقط ساکن برادا ایله یازدینی بو منظومه دن آ کلاشیلور .

ینه اون ایکنجی عصره هاند اسکی بر مجموعه ده « عثمان زاده تائب » ک کوچوک بر منظومه سنه دهاها تصادف ایتدک که ، کندی حالندن شکایت وزماننک معرف شاعر لر یله مقایسه اهلیت صد دنده یازیلشدر : اوراده « درى ، فایق ، ناطق ، نابی ، شهیدی ، زلالی ، عارف ، ثابت ، فایض » کی شاعر لرك آدی کچمکده در . « درى » ، ایلیچیلکه ایرانه کیده ن مشهور شاعر یک چشم « درى احمد » ، افندیدر ؛ « فایق » ، ۱۱۲۰ ده وفات ایدهن طوپال « فایق محمود » ، افندیدر ؛ « ناطق » ، ۱۱۳۹ ده تولن ادرنه لی شاعر « ناطق محمد » ، افندیدر ؛ « شهیدی » ، اوزمانک مشهور شاعر لرندن « مصطفی شهیدی » در ؛ « زلالی » ، علما زمره سندن « زلالی حسن » ، افندیدر ؛ « عارف » ۱۱۲۵ ده وفات ایدن مشهور عالم و شاعر « عبدالباقی عارف » ، افندیدر . بوتون بونلر حقنده او دوره هاند تذکره لرده و تراجم کتابلر نده کافی درجه ده واضح معلومات اولدیغی جهتله ، بوراده دهاها فضله ایضاحاته لزوم کور میوروز :

ای عطا بخش وخطابوش و مکارم پیرا
طبع عالی به کدر و پرمن ایسه افسانه
بنم اول باده بکف بادیه پیمای هوس
گرم و سرد فلک اول شکله قودی آخر کم
اولهلی مشرب ابنای زمانه واقف
نیجه دمدرکه اولوب گوشه کزین عزت
دکلم جهل مرکب هله لله الحمد
امتحان ایریسک رتبه استعدادم
شاعریت سبب ذلت و حرمانم ایکن
خرده بین اولده بن دریه کوز آچدرم
فایق اقصدرم ناطقه سوز سویلتم
حلب انده یسه نوله بونده در اندازه کلک
شهدی بی لذت کفتم ایدوب شیرین کام
اولدی یخ بسته وحل کی زلالی را کد
باز طبعمله کبوتر اولامز همپرواز
طومه همیا با که هر شخص سقیم الذهنی
بختم اولیدی مساعدده کوره بدک هنری
رتبه دانش و عرفاتم اولوردی ثابت
بنده تقدینه آماله اولوردم فایض

وی برآزنده آمال دل اهل رجا
حلمی عرض ایدیم امریکله اجمالا
قالدی کورمدکم کوه وتلال و صحیرا
متساوی کورینور شیمدی بکا صیف و شتا
برکلور مدح احبا ایله قدح اغدا
طلب علم ایله اوقات گذارم حالا
دعوی علم و فضیلت دخی اتم اما
اشته میدان و کتاب اشته فحول علما
اولسم اول سمته نگاه رغبت فرضا (۴)
کحل خاک قدمک چشم ایدرسه پینا
دوز بصرسه ایانم لطفک ایدرسه کویا
طوتلم اتمه مشوز نابی به عرض کالا
سخنم اولدی شکر ریز مذاق بلغا
رشح خامه ایدلی آب حیاتی اجرا
بلدیکم شودر اوچور مسون آبی اهل هوا
بر میدر چوب شبانله عصای موسی
بکاده دیرلر ایدی عارف پاکیزه ادا
شمع جانیه سوزم ایلسلردی اصفا
کیمیای کرماک ذره جه قلسک اعطا

« عثمان زاده » نك « نوادر الظرفا » ده [ص ۲۱۸] مندرج منشور بر عمر ضحالی واردر که ،
اوراده ترجمه حالته عابد بعض معلوماته ده تصادف اولونیور . « شهید علی پاشا » به تقدیم
اولوندیغی استدلال اولونه بیلن بو استرحامنامه ده ، شاعر کندیسنگ اوتوز سنه دن بری راه
تدریسه سالک اولدیغی ، بوکا رغماً « هنوز مرقات ده پایه مقصودک درجه عاشره سنه قدم نه
عروج اولیوب مدت چیل ماهه دن بر موصله ایله مدرسه قاسم پاشاده سروی کش زمهریر
طاقت شکن وجهه کزین زاویه محن « بولوندیغی ، واقران و امثالک تقدیم و ترقیسیله ذاتاً
مضطرب ایکن « حریق خانمانسوز » ک خانمان و سامانی ده یاقدیغی سویله یرک شوقطعه ایله
عریضه سنی بیتی ریور :

ماملک خاکستر اولدی کندیسی کل اوکسوزی
خانمانسوزی ایدوب ایراث سودای جنون
تائبک قالدی ایسی الطاف رحمانیه به
شیمدی استعداد کسب ابتدی سلیمانیه به
بوراده بحث ایدیلن یانغین ، ۱۱۴۷ ده کی مشهور استانبول حریق کبیریدر . « تائب » ک بویانغین
مناسبتیه « سکبان باشی نیجه حسن آغا » علیه یازدیغی منظومه نك سبب تنظیمی ، بو عمر ضحال

سایه‌سندہ دہا ای آکلا شیلیور . « سالم » ک « ... و حرکت علی مایلیق ایده رک مخرج مناصب اولان سلیمانیه دن خروج و سنه بیک یوزیکرمی طقوزده حلب مولوئینله مقضی المرام بیوریلوب » دیمه سی ده ، بو آرزوسنک اسعاف ایدیله رک « سلیمانیه » یه ترفیع اولوندیغنی و حلبه اورادن کیتدیکنی صراحت کوسترمکده در . بودوره هاند مجموعهلر سایه‌سندہ ، بوندن صوکراده ، « تائب » ک حیاتی دها ای تنور ایده بیله جک برطاقم یکی معلوماته تصادف ایدیله جکنی قوتله تخمین ایتمکده م .

کوریلی زاده محمد فواد

« مداحلر » مقاله‌سنه عائد

§ ۱ مجموعه مزک ایلك جلدنده « مداحلر » حقهنده کی مقاله مزده شاعر « جنانی » نك « بدایع الآثار » عنوانی مهم بر حكاية مجموعه‌سندن بحث ایتمشدك [ص ۲۶] . بو اثر ك دیگر بر نسخه‌سنك « غوطا » كتبخانه‌سی یازمه‌لری میاننده ۲۳۱ نومروده . مقید اولدیغنی « پیرج » ك قاتالوغندن اوكره نیورز [غوطا كتبخانه حكمداریسی شرق یازمه‌لری ، ویانه ۱۸۶۴ ، ص ۱۹۴] . مع مافیہ بونك اوچنجی بر نسخه‌سی ده یارس ملی كتبخانه‌سندہ « لطائف جنانی » نامی آلتنده محفوظدر [A.F.T.N 385] . حتی روس مستشرقی « اسمیرنوف » ۱۹۰۳ ده پترسبورغده نشر ایتمدیکی « مجموعه منتخبات آثار عثمانیه » آدی اثرنده بوندن بعض کوچوك اقتباسلرده بولونمشدر [ص ۲۴۱-۲۵۱] . مرحوم احمدوفیق پاشا كتبخانه‌سنك قاتالوغنده ده ۶۶۹ نومروده « حكايات عجيبه » نامی آلتنده « جنانی » نك شبهه‌سز بو اثری قصد اولونمقده در [ص ۵۹] . مذکور قاتالوغده بونسخه‌نك ۱۲۰۳ ده استنساخ ایدیلمش اولدیغنی یازیلیدر ؛ حالبوکه بوندن اوچ درت سنه اول استانبولده صاتیلان احمدوفیق پاشا کتابلری آراسنده ۱۱۳۹ ده یازیلش بر « لطائف جنانی » نسخه‌سی بولوندیغنی ، قاتالوغنی یاپان رفعت بك سویله مشدی . مطبوع قاتالوغده - سهوا - ۱۲۰۳ ده یازیلدیغنی قید ایدیلمش نسخه ، هر حالده بو اولاجقدر صانیرم . « کمبریج » یازمه‌لری آراسنده ده بوکا تصادف اولونمقده در [براون ، کمبریج اسلام یازمه‌لری فهرسه ذیلی تی ، ۱۹۲۲ ، ص ۲۶۱] . « جنانی » نك « اویسالا » دارالفنونی كتبخانه‌سندہ